

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

TØNDER
STATSSKOLE

1943

**Statens pædagogiske Studiesamling
København V.**

MEDDELELSER
FRA
TØNDER STATSSKOLE
1943

VED
J. RANDRUP
REKTOR

1943
TØNDER BOGTRYKKERI
GUSTAV ROTHE

Lærerinde Fru Otterstrøm.

Den 24. September døde Fru Sofie Otterstrøm efter en Operation paa Statshospitalet i Sønderborg.

Det er den anden af Skolens Lærere fra 1920, som er død i Løbet af et halvt Aar.

Fru Otterstrøm tog efter Genforeningen med Begejstring fat paa sit Arbejde ved Tønder Statsskole. Sprudlende af Iver efter at virke i det genvundne Land, efter at være noget for de sønderjydske Børn, efter at lære dem Danmark og dansk Aandsliv at kende. Hun var en varmtfølende dansk Kvinde, som vilde det bedste for alle, og hun glædede sig, naar hun kunde hjælpe andre, ikke mindst sine Elever. Hun kom dem i Møde med Tillid. De mærkede, at hun var over for dem som en god Kammerat; derfor kom de trygt til hende, og der blev et muntert og fortroligt Forhold mellem dem.

Fru Otterstrøm var den gladeste af den glade Lærerstab i 1920. Ingen af Lærerne havde et lysere Syn paa Livet end hun. Dette Lyssyn fulgte hende til det sidste, og det virkede smittende paa dem, hun var sammen med, paa Lærerne og paa Eleverne. Naar hun trænede med dem i det Arbejde, som havde hendes særlige Interesse, Langboldspillet, rev hun dem med, saa de ydede det bedste, de kunde yde, og derved blev Skolens Langboldhold saa dygtigt, at det vandt Anerkendelse rundt om.

Fru Otterstrøm var saa inderlig god; hendes Smil og hendes smukke Blik fortalte os det. Mange Elever har hun hjulpet paa den ene eller den anden Maade og derved gjort dem til sine Venner. Hvor meget hun holdt af Skolen, mærkede vi gennem den Hilsen, hun fra sit Sygeleje sendte til Skolens Fødselsdag. Hun skrev: „Min kære gamle Skole ønskes til Lykke med Dagen og Fremtiden. Gid jeg snart maa kunne arbejde med til daglig saa vel som til Fest.“ Dette Ønske fik Fru Otterstrøm desværre ikke opfyldt.

Et jævnt og muntert, virksomt Liv paa Jord — det ønskede Fru Otterstrøm sig. Og det fik hun. Ogsaa Grundtvigs følgende Ord passer paa hende. Hun var lysvaagen for alt stort og skønt herneden.

Vi savner Fru Otterstrøm paa Tønder Statsskole. Savner hende, fordi hun var med til at grundlægge Skolen og give den Præg. Savner hende paa Grund af hendes varme Menneskelighed.

**Edith Larsen. Henry Andersen.
Inge Jensen.
Mathilde Hoeg.**

Det var den 11. Juli, der faldt Bomber i og ved Tønder, og seks Mennesker blev dræbt. Vi kan undertiden sløves ved daglig at læse om Bombardementer af Byer, hvor vi aldrig har været, og Drab af Mennesker, som vi intet kender til. Men det, der skete den 11. Juli, gjorde Krigens Gru levende for os — brutalt levende for os paa Tønder Statsskole, for blandt de dræbte var to tidligere og een nuværende Elev.

Edith Larsen, Lærer Poul Larsens Hustru, gik ud af Skolen i 1928. Men ogsaa vi, som først er kommet til Skolen efter den Tid, kendte hende godt. Hun og hendes Mand, som ogsaa er tidligere Elev, saas saa ofte ved Skolens Sammenkomster og Fester, og vi glædede os over hendes lyse Smil og gode Humør. Man saa paa hende, at hun var lykkelig. Nu blev hun dræbt, hendes Datter blev dræbt, og hendes Mand blev haardt saaret.

Henry Andersen forlod Skolen i 1934, men ogsaa ham har vi set adskillige Gange senere. Han var en stiltfærdig og rar Elev. Og han fik sig det allerbedste Eftermæle. Det Lokomotiv, hvorpaa han var Fyrbøder, blev ramt af en Bombe, men skønt haardt saaret tænkte han ikke paa sig selv, kun paa Lokomotivets Fører. Faa Dage efter døde han af sine Saar. Han gjorde sin Pligt til det sidste.

Haardest ramt blev Skolen, ved at vor daværende Elev Inge Jensen blev dræbt. Hun havde lige taget Mellemskoleeksamen og var blevet rykket op i Skolens Realklasse. I de fire Aar, hun havde gaaet paa Skolen, var hun vokset op til at være en af vore længste Elever. Der kunde være et vist vemodigt Udtryk i hendes Ansigt, men naar hun, lidt slentrende, kom hen ad Skolegangen, var det oftest med et lunt Blink i Øjet og med Smil om Munden. Hvor var hendes Smil smukt. Man glædede sig over hende, høj og slank og lys som hun var. Typen paa en ung dansk Pige.

Hun var en god ung Pige og en udmærket Kammerat for dem, hun gik i Klasse med. De holdt af hende; de kunde ikke andet. Og det samme gjorde hendes Lærere.

Samtidig dræbtes Inges Fader, Dyrlæge Jensen, og hendes Broder, Bent, som gik i 4. Mellemskoleklasse, blev haardt saaret.

Godt to Maaneder senere faldt der igen Bomber ved Tønder, og atter blev en af Skolens tidligere Elever dræbt, Mathilde Hoeg fra Rørkær. Hun tog Realeksamen i 1940, efter at have gaaet paa Skolen i 5 Aar. En lille yndig Pige var hun, da hun kom ind til os, og en yndig ung Pige var hun, da hun som 16aarig gik ud af Realklassen. Hun var saa stiltfærdig og beskeden. Der var noget tilbageholdende, men samtidig noget frimodigt over hende. Hendes store, mørke Øjne kunde synes lidt ængstelige, men var i Virkeligheden fulde af Tillid. Hun var en ung Pige, man kunde stole paa, en af dem der vilde fylde sin Plads i den danske Ungdoms Rækker.

Hun var lige blevet forlovet med en af Skolens tidligere Elever, Gerhard Schmökel, og Livet tegnede sig lyst og rigt for hende, da hun — sammen med sin Fader — saa brat ramtes af Døden.

Guds Fred med vore døde
i Danmarks Rosengård.
Guds Fred med dem, som bløde
af dybe Hjertesaar.

Jakob Randrup.

SKOLENÆVN OG FORÆLDREMØDE.

Ved Skoleaarets Begyndelse havde Skolenævnet følgende Sammensætning: Fru Pastor Nielsen Højer, Godsekspeditør Gjerlev Tønder, Telegraformand Jensen Tønder og Gaardejer Henrik Petersen Korntved samt Lektorerne Kondrup og Rosenkjær. Ved Valget i Oktober udgik Fru Pastor Nielsen og Telegraformand Jensen, som ikke længere har Børn paa Skolen. I deres Sted valgtes Fru Domænebestyrer Bentholt Grøngaard og Amtslanmaaler Andresen Tønder. De øvrige Medlemmer genvalgtes. Suppleanter blev Fru Sigrid Lund Vester Gammelby, Arkitekt Petersen Tønder, Cigarhandler Johs. Petersen Tønder og Banehaandværker Hansen Tønder samt Lektorerne Fru Ege og Larsen.

Ved Forældremødet, som afholdtes den 30. Marts, talte Lektor Sieverts om Historieundervisningen. Foredraget efterfulgtes af en livlig Drøftelse.

MEDDELELSER OM SKOLEAARET 1942—43.

Eksamen Sommeren 1942.

Studentereksamen bestodes af 17 Elever. **Nysproglige:** Anton Andresen 6,82 (mg), Peter Brodersen 6,29 (mg÷), Jytte Emborg 7,33 (mg+), Jytte Hansen 6,17 (mg÷), Johanne Kondrup 7,07 (mg), Hans Nielsen 6,54 (mg÷), Jørgen Rømer 6,76 (mg).

Matematikere: Svend Bentholt 6,10 (mg÷), Margrethe Bogh 7,30 (mg+), Ejnar Clausen 5,93 (g+), Holger Jepsen 6,13 (mg÷), Lis Kloppenborg-Skrumsager 7,33 (mg+), Otto Grøn Madsen 7,24 (mg+), Alfred Nielsen 7,09 (mg), Ingeborg Pedersen 5,81 (g+), Mogens Poulsen 6,56 (mg÷), Helge Skov 7,41 (mg+).

Realeksamen bestodes af 26 Elever: Irma Andersen 6,83 (mg), Lauritz Brockdorff 5,33 (g+), Andreas Freiberg 4,93 (g), Mathilda Gehrt 4,96 (g), Johannes Jacobsen 7,20 (mg+), Gunnar Jensen 7,29 (mg+), Gunnar A. Jensen 7,08 (mg), Kirsten Kloppenborg-Skrumsager 7,05 (mg), Mathias Nørgaard 6,22 (mg÷), Edith Pedersen 7,20 (mg+), Christian Pump 6,92 (mg), Henry Skov 6,44 (mg÷), Esther Andreasen 6,83 (mg), Carlo Eriksen 6,75 (mg), Ruth Hansen 6,24 (mg÷), Jenny Jørgensen 7,32 (mg+), Bent Kristensen 5,96 (g+), Karen Kristensen 6,63 (mg÷), Hans Lund 6,95 (mg), Mary Madsen 7,24 (mg+), Helge Nielsen 6,76 (mg), Frode Paulsen 6,38 (mg÷), Kai Pedersen 6,67 (mg), Annelise Petersen 6,96 (mg), Arne Petersen 6,70 (mg), Bent Petersen 6,47 (mg÷).

Mellemskoleeksamen bestodes af 47 Elever.

ELEVERNE.

Ved Afslutningen af forrige Aars Beretning (30. 4. 42) var Skolens Elevantal 287.

Efter bestaaet Studentereksamen udgik 17 Elever, efter bestaaet Realeksamen 25 og efter bestaaet Mellemskoleeksamen 5. Desuden er der i Aarets Løb udmeldt 26 og indmeldt 65 Elever. Derefter er Skolens Elevantal (30. 4. 43) 279.

Gymnasiet.

III. s.

1. Marie Andresen, f. 3. 11. 1924 (Dyrlæge A., Bylderup-Bov).
2. Gunnar Blæhr, f. 10. 12. 1924 (Dommer B., Løgumkloster).
3. Kamma Blæhr, f. 6. 9. 1923 (Søster til Nr. 2).
4. Else Clausen, f. 12. 10. 1924 (Melhandler C.).

5. Hans-Jørn Dinsen, f. 24. 11. 1924 (Købmand D.).
6. Elisabeth Kondrup f. 7. 7. 1925 (Lektor K.).
7. Jenny Madsen, f. 10. 3. 1923 (Overgendarm M., Højer).
8. Ester Neisig, f. 24. 2. 1923 (Lærer N., Vester Terp).
9. Vibeke Oldfelt, f. 5. 12. 1923 (Kaptajn O.).
10. Birthe Schack, f. 11. 1. 1925 (Amtmand, Lensgreve S.-Schackenborg).
11. Eva Schack, f. 6. 6. 1926 (Søster til Nr. 10).

III. m.

1. Erik Bjerager, f. 20. 9. 1924 (Læge B., Tinglev).
2. Vagn Duer, f. 24. 8. 1925 (Vejassistent D.).
3. Erik Knudsen, f. 23. 3. 1925 (Distriktsbestyrer K.).
4. Anna M. Nielsen, f. 29. 3. 1925 (Bødkermester N., Kjellerup).
5. Elva Nissen, f. 25. 5. 1924 (Lærer N., Lovrup).
6. Christian Petersen, f. 17. 1. 1923 (Enkefru P., Tinglev).
7. Christian Petersen, f. 8. 6. 1924 (Sygehusinspektør P.).
8. Dagmar Schack, f. 4. 4. 1924 (Politimester S., Toftlund).
9. Otto Sternkopf, f. 31. 3. 1924 (Kommunekasserer S.).

II. s.

1. Erika Christensen, f. 5. 4. 1926 (Købmand C., Rens).
2. Anne-Lise Guldager, f. 15. 7. 1923 (Læge Højholt, Løgumkloster).
3. Jørn Henriksen, f. 25. 8. 1926 (Førstelærer H., Bredebro).
4. Erik Jørgensen, f. 25. 3. 1925 (Overgendarm J., Padborg).
5. Kirsten Wilhjelm Jørgensen, f. 31. 7. 1926 (Amtsforvalter J.).
6. Yrsa Knudsen, f. 10. 4. 1924 (Bankbogholder Munch K.).
7. Theodor Madsen, f. 21. 4. 1925 (Musiker M., Løgumkloster).
8. Astrid Nielsen, f. 6. 12. 1925 (Trafikkontrolør N.).
9. Niels Jørgen Rahr, f. 26. 9. 1924 (Seminarlærer R.).

II. m.

1. Ingerlise Andersen, f. 15. 1. 1926 (Overassistent A., Hjørring).
2. Holger Blom, f. 1. 2. 1926 (Overbanemester B.).
3. Lorens Christiansen, f. 1. 6. 1926 (Repræsentant C.).
4. Birte Fosholm, f. 13. 2. 1926 (Dommerfuldmægtig F.).
5. Hans Friedrich Freiberg, f. 19. 12. 1924 (Inspektør F.).
6. Christian Jespersen, f. 12. 5. 1924 (Sogneraadformand J., Tinglev).
7. Sven Lange, f. 17. 2. 1925 (Snedker L., Tinglev).
8. Hans Henrik Martensen-Larsen, f. 23. 11. 1924 (kst. Politimester M.-L., Aabenraa).
9. Anders Moeslund, f. 12. 4. 1926 (Lærer M., Øster Højst).
10. Sven Kastberg Nielsen, f. 4. 12. 1925 (Møller N., Løgumkloster).

11. Anders Petersen, f. 27. 8. 1925 (Broder til Nr. 7 i III m).
12. Kaj Petersen, f. 26. 11. 1925 (Slagtermester P., Bredebro).
13. Adolf Wiuff, f. 17. 1. 1926 (Lærer W., Løgumgaard).

I. s.

1. Ellen Beck, f. 22. 4. 1926 (Overassistent B., Aalborg).
2. Inger Hansen, f. 13. 3. 1927 (Fiskehandler H.).
3. Svend Børge Jeppesen, f. 21. 7. 1925 (Vagtmester J., Frøslev).
4. Tove Nielsen, f. 16. 7. 1926 (Toldkontrolør N.).
5. Mogens Posselt, f. 11. 1. 1927 (Gaardejer P., Møgelønder).
6. Hermann Pump, f. 28. 7. 1926 (Overassistent P.).
7. Gerda Spender, f. 24. 9. 1926 (Malermester S.).
8. Birgitte Stegmann, f. 19. 9. 1927 (Dommer S.).

I. m.

1. Herluf Christiansen, f. 24. 4. 1927 (Seminarielærer C.).
2. Lorens Hansen, f. 11. 3. 1927 (Gaardejer H., Ny Blomsgaard).
3. Henning Laursen, f. 4. 2. 1926 (Bankfuldmægtig L., Jejsing).
4. Hansi Martensen, f. 16. 4. 1926 (Hjulmager M., Jejsing).
5. Antonius Ommen, f. 3. 6. 1925 (Hotelforpagter O., Tinglev).
6. Claus Paulsen, f. 17. 12. 1925 (Gaardejer P., Lovrup).
7. Arne Petersen, f. 29. 4. 1927 (Provisor P., Løgumkloster).
8. Arne Petersen, f. 19. 2. 1925 (Pakmester P.).
9. Arne Petersen, f. 18. 7. 1927 (Arkitekt P.).
10. Børge Petersen, f. 11. 9. 1926 (Lærer P., Løgumkloster).
11. Anders Røjkjær, f. 29. 7. 1927 (Vognmand R., Højer).

Realklasserne.

R. a.

1. Margrethe Andersen, f. 26. 2. 1926 (Smedemester A.).
2. Ane Marie Duer, f. 27. 2. 1927 (Søster til Nr. 2 i III. m).
3. Ellen Guldager, f. 6. 2. 1926 (Søster til Nr. 2 i II. s).
4. Holger Hansen, f. 8. 9. 1925 (Gaardejer H., Lendemark).
5. Svend Hansen, f. 2. 11. 1926 (Købmand H., Ellehus).
6. Peter Iversen, f. 13. 1. 1926 (Landmand I., Lendemark).
7. Anne Margrethe Jensen, f. 7. 6. 1926 (Postbud J.).
8. Peter Jensen, f. 31. 1. 1926 (Arbejdsmand J., Rudbøl).
9. Hugh Lauridsen, f. 19. 12. 1926 (Pakmester L.).
10. Helge Lauritzen, f. 19. 12. 1926 (Enkefru L.).
11. Magnus Madsen, f. 20. 4. 1925 (Overgendarm M., Rens).
12. Helga Mortensen, f. 16. 2. 1927 (Enkefru M.).
13. Hilda Nehrkorn, f. 2. 8. 1926 (Enkefru N.).
14. Lauritz Speck, f. 25. 3. 1927 (Enkefru S.).
15. Else Terkildsen, f. 10. 6. 1926 (Trælasthandler T., Møgel-
tønder).

R. b.

1. Carsten Hansen, f. 17. 2. 1927 (Arbejdsmand H., Højer).
2. Kirsten Laursen, f. 9. 4. 1927 (Søster til Nr. 3 i l. m).
3. Asta Lorenzen, f. 15. 6. 1926 (Gartner L.).
4. Lilian Lund, f. 15. 8. 1926 (Remisearbejder L.).
5. Erwin Mortensen, f. 10. 10. 1926 (Arbejdsmand M.).
6. Knud Nielsen, f. 4. 10. 1924 (Værkbestyrer N.).
7. Ludolph Petersen, f. 17. 12. 1926 (Bestyrer P., Slotfelt).
8. Svend Schmidt, f. 29. 7. 1926 (Slagteriarbejder S.).
9. Svend Wind, f. 27. 12. 1926 (Mælkehandler W., Højer).

Mellemskolen.

4. a.

1. Paul Ankersen, f. 18. 2. 1928 (Remisearbejder A.).
2. Niels Ansbjerg, f. 20. 2. 1926 (Vejmand A., Ballum).
3. Vilhelm Clausen, f. 1. 8. 1927 (Husmand C., Sølsted).
4. Nanna Dahl, f. 4. 10. 1927 (Læge D.).
5. Hans Peter Frost, f. 26. 9. 1927 (Landmand F., Møgeltønder).
6. Ejvind Gjerlev, f. 16. 6. 1927 (Godsekspeditor G.).
7. Hans Hansen, f. 22. 10. 1927 (Bankbogholder H.).
8. Hans Jacobsen, f. 21. 2. 1928 (Ingeniør J.).
9. Preben Jørgensen, f. 20. 6. 1927 (Postpakmester J.).
10. Hans Krog, f. 15. 4. 1927 (Vagtmester K., Rudbøl).
11. Hans Lausten, f. 29. 3. 1927 (Enkefru L.).
12. Christian Luff, f. 15. 6. 1927 (Husmand L., Skast).
13. Margrethe Lund, f. 29. 6. 1927 (Gaardejer L., V. Gammelby).
14. Agnete Mamsen, f. 17. 9. 1927 (Gaardejer M., Møgeltønder).
15. Anneliese Nielsen, f. 6. 1. 1928 (Vongmand N., Møgeltønder).
16. Inger Bai Nielsen, f. 21. 12. 1927 (Købmand B. N.).
17. Per Ask Nielsen, f. 8. 10. 1928 (Bestyrer N., Højer).
18. Harald Pedersen, f. 4. 2. 1928 (Overgendarm P., Engholm).
19. Ervin Petersen, f. 22. 12. 1926 (Overportør P.).
20. Vagn Petersen, f. 20. 2. 1927 (Politiassistent P.).
21. Søren Schmidt, f. 24. 1. 1928 (Købmand S., Randerup).
22. Emilie Sørensen, f. 5. 10. 1927 (Montør S., Møgeltønder).
23. Villy Teilberg, f. 22. 2. 1927 (Trafikassistent T.).

4. b.

1. Carsten Andresen, f. 24. 9. 1927 (Gasværksarbejder A.).
2. Petra Andresen, f. 14. 12. 1927 (Amtslandmaaler A.).
3. Egon Bagger, f. 19. 8. 1926 (Lokomotivfører B.).
4. Maren Dahlmann, f. 20. 3. 1928 (Gaardejer D., Storde).
5. Hans Danielsen, f. 17. 4. 1928 (Gaardejer D., Gerup).
6. Peter Eilersen, f. 29. 3. 1927 (Gaardejer E., Storde).
7. Aase Flint, f. 24. 6. 1928 (Lærer F., Daler).

8. Gyde Gantzel, f. 31. 10. 1927 (Købmand G., Bredebro).
9. Peter Hansen, f. 18. 1. 1926 (Husmand H., Møgeltønder).
10. Hans Jacobsen, f. 29. 3. 1927 (Telegrafarbejder J.).
11. Holger Jensen, f. 7. 3. 1927 (Møbelsnedker J.).
12. Lykke Knudsen, f. 12. 11. 1927 (Overofficiant K.).
13. Erik Krog, f. 18. 12. 1927 (Farvehandler K.).
14. Martha Madsen, f. 6. 5. 1927 (Førstelærer M., Bylderup).
15. Kirsten Paulsen, f. 30. 7. 1928 (Borgmester P.).
16. Peter Paulsen, f. 13. 6. 1927 (Arbejdsmand P., Borg).
17. Kirsten Pedersen, f. 29. 3. 1927 (Lektor P.).
18. Henning Ørsted Petersen, f. 28. 10. 1926 (Kaptajn Ø. P.).
19. Jens Petersen, f. 30. 6. 1927 (Enkefru P.).
20. Bent Rasmussen, f. 9. 7. 1927 (Ingeniør R.).
21. Christian Rosenbom, f. 14. 6. 1926 (Maskinmester R., Bylderup-Bov).
22. Christian Tonnesen, f. 30. 9. 1926 (Prokurist T.).

3. a.

1. Christine Andersen, f. 1. 3. 1929 (Købmand A., Øster Højst).
2. Inge Bentholt, f. 21. 4. 1928 (Domænebest. B., Grøngaard).
3. Aase Bille, f. 3. 9. 1928 (Sognepræst B., Abild).
4. Annemarie Brahm, f. 13. 7. 1928 (Overlærer B.).
5. Christian Brix, f. 17. 6. 1929 (kst. Politimester B.).
6. Gudrun Dahl, f. 9. 1. 1929 (Søster til Nr. 4 i 4. a.).
7. Ulla Emborg, f. 18. 5. 1929 (Seminarlærer E.).
8. Christian Johansen, f. 18. 12. 1927 (Snedkermester J., Abild).
9. Kaj Jørgensen, f. 1. 6. 1929 (Broder til Nr. 9 i 4. a.).
10. Lis Knudsen, f. 22. 3. 1929 (Søster til Nr. 3 i III. m.).
11. Sven Knudsen, f. 22. 3. 1929 (Broder til Nr. 3 i III. m og Nr. 10).
12. Anna Marie Kondrup, f. 25. 9. 1928 (Søster til Nr. 6 i III. s.).
13. Tage Krog, f. 5. 8. 1928 (Broder til Nr. 10 i 4. a.).
14. Tage Larsen, f. 25. 3. 1928 (Baneformand L.).
15. Johan Lassen, f. 21. 10. 1928 (Slagteriarbejder L.).
16. Adser Leick, f. 30. 6. 1928 (Lærer L., Lydersholm).
17. Jørn Moeslund, f. 25. 4. 1929 (Broder til Nr. 9 i II. m.).
18. Palle Mosbech, f. 21. 3. 1929 (Amtslandinspektør M.).
19. Ellen Møller, f. 30. 11. 1927 (Overassistent Christensen).
20. Astrid Pedersen, f. 27. 9. 1928 (Stationspasser P.).
21. Kirstine Petersen, f. 28. 8. 1928 (Cigarhandler P.).
22. Erna Skov, f. 25. 7. 1928 (Hotelejer S.).
23. Johannes Svendsen, f. 24. 4. 1928 (Overgendarm S.).
24. Niels Wind, f. 6. 1. 1929 (Bestyrer W., Kliplev).

3. b.

1. Elly Bay, f. 3. 4. 1929 (Repræsentant B.).
2. Holger Christiansen, f. 18. 7. 1928 (Broder til Nr. 3 i II. m.).
3. Gunnar Fredberg, f. 29. 1. 1929 (Ekspedient F., Visby).

4. Gunnar Hansen, f. 26. 6. 1928 (Forstander H., Rens).
5. Henning Hansen, f. 2. 2. 1929 (Tandlæge H.).
6. Ebba Henriksen, f. 15. 4. 1929 (Søster til Nr. 3 i II. s).
7. Erik Houkjær, f. 9. 8. 1927 (Ekspedient H., Bylderup-Bov).
8. Thorkild Jensen, f. 16. 7. 1928 (Lokomotivfører J.).
9. Harald Jepsen, f. 26. 12. 1928 (Dr. med. J.).
10. Villy Jørgensen, f. 3. 6. 1928 (Overgendarm J., Sæd).
11. Else Kloppenborg-Skrumsager, f. 14. 5. 1928 (Repræsentant K.-S.).
12. Henry Larsen, f. 7. 10. 1928 (Fisker L.).
13. Anton Linnet, f. 17. 3. 1928 (Gaardejer L., Møgeltønder).
14. Christel Mathisen, f. 26. 11. 1928 (Fru M.).
15. Ingeborg Motzkus, f. 17. 8. 1928 (Smedemester M., Møgeltønder).
16. Rasmus Nissen, f. 28. 1. 1928 (Gaardejer N., Lendemark).
17. Anne Petersen, f. 25. 9. 1928 (Gaardejer P., Korntved).
18. Erik Petersen, f. 6. 2. 1929 (Broder til Nr. 9 i I. m).
19. Hans Egon Petersen, f. 9. 6. 1928 (Bladhandler P.).
20. Boh Ravn, f. 7. 6. 1928 (Landmand R., St. Emmerske).
21. Gurli Riisbøll, f. 6. 5. 1928 (Chauffør R., Bylderup).
22. Hans Schack, f. 8. 4. 1930 (Broder til Nr. 10 og 11 i III. s).
23. Sybille Schack, f. 3. 2. 1929 (Søster til Nr. 10 og 11 i III. s. og Nr. 22).
24. Christian Schwennesen, f. 26. 12. 1928 (Fotograf S.).
25. Jes Stork, f. 25. 9. 1928 (Skæddersvend S.).
26. Elfriede Sørensen, f. 28. 8. 1928 (Arbejdsmand S.).

2. a.

1. Niels Andersen, f. 18. 8. 1929 (Broder til Nr. 1 i R. a).
2. Annalise Andresen, f. 10. 1. 1930 (Stationsmester A.).
3. Hans H. Andresen, f. 14. 4. 1929 (Arbejdsmand A., Møgeltønder).
4. Carsten Borg, f. 27. 8. 1929 (Cementstøber B., Toghale).
5. Helmuth Christensen, f. 22. 3. 1928 (Vognmand C.).
6. Hans Gaarde, f. 22. 7. 1928 (Kontorassistent G.).
7. Aase Gjerlev, f. 25. 6. 1929 (Søster til Nr. 6 i 4. a).
8. Andreas Gudtmann, f. 31. 8. 1929 (Aldersrentenyder G., Møgeltønder).
9. Margit Hansen, f. 9. 4. 1929 (Banahaandværker H.).
10. Andreas Jakobsen, f. 12. 10. 1928 (Landarbejder J., Gaden).
11. Peter Jepsen, f. 24. 11. 1929 (Enkefru J., Jejsing).
12. Torkild Kusch, f. 18. 7. 1928 (Skovfoged K., Gallehus).
13. Esther Mikkelsen, f. 2. 10. 1929 (Slagter M.).
14. Ejner Møller, f. 14. 5. 1930 (Murer M., Møgeltønder).
15. Gunvor Ask Nielsen, f. 3. 5. 1930 (Søster til Nr. 17 i 4. a).
16. Tove Paulsen, f. 5. 3. 1930 (Søster til Nr. 15 i 4. b).

17. Elsemarie Ørsted Petersen, f. 10. 7. 1930 (Søster til Nr. 18 i 4. b).
18. Laila Petersen, f. 5. 3. 1930 (Hotelejer P., Møgeltønder).
19. Svend Aage Petersen, f. 5. 10. 1929 (Overportør P.).
20. Inger M. Schwencke, f. 26. 4. 1929 (Fru S.).
21. Bent Slot, f. 12. 5. 1929 (Magistratsbud S.).
22. Annelise Terkildsen, f. 8. 9. 1929 (Søster til Nr. 15 i R. a).
23. Jens Tygesen, f. 6. 7. 1929 (Gaardejer T., Hostrup).

2. b.

1. Christian Andresen, f. 6. 2. 1929 (Broder til Nr. 2 i 4. b).
2. Peter Appel, f. 21. 6. 1929 (Landmand A., Sotterup).
3. Ruth Borst, f. 13. 3. 1930 (Repræsentant B.).
4. Willy Busch, f. 26. 10. 1929 (Enkefru B.).
5. Silva Christensen, f. 21. 9. 1928 (Overtoldbetjent C., Møllehus).
6. Dennis Clausen, f. 28. 2. 1930 (Enkefru C., Bredebro).
7. Arne Dahl, f. 3. 3. 1929 (Arrestforvarer D.).
8. Kirsten Detlefsen, f. 8. 4. 1929 (Sognepræst D., Bylderup).
9. Britta Duer, f. 10. 12. 1929 (Søster til Nr. 2 i III. m og Nr. 2 i R. a).
10. Hildur Felber, f. 2. 2. 1929 (Enkefru F.).
11. Erik Hansen, f. 23. 9. 1928 (Lærer H., Abild).
12. Evald Hansen, f. 13. 3. 1929 (Husmand H., Tved).
13. Gerda Houkjær, f. 14. 8. 1929 (Søster til Nr. 7 i 3. b).
14. Inger Jørgensen, f. 27. 9. 1929 (Søster til Nr. 5 i II. s).
15. Anders Klingenberg, f. 16. 5. 1929 (Vognmand K., Abild).
16. Christian Lund, f. 5. 6. 1929 (Gaardejer L., Emmerlev).
17. Holger Madsen, f. 28. 7. 1929 (Broder til Nr. 14. i 4. b).
18. Christian Nielsen, f. 22. 4. 1929 (Skovløber N., Lovrup).
19. Peter Beier Olesen, f. 14. 4. 1928 (Gaardejer O., Overby).
20. Karl-Gottfried Prasse, f. 14. 8. 1929 (Snedker P., Bredebro).
21. Ingrid Schmidt, f. 29. 9. 1927 (Arbejdsmand S., Visby).
22. Jørgen Schultz, f. 29. 7. 1928 (Læge S., Bredebro).
23. Anders Snitgaard, f. 1. 7. 1928 (Rutebilejer S., Bredebro).
24. Johanne Sørensen, f. 22. 2. 1930 (Aflæser S.).
25. Christian Wind, f. 27. 11. 1928 (Gaardejer W., Ø. Højst).

1. a.

1. Hans Peter Andersen, f. 30. 8. 1930 (Rebsslager A., Højer).
2. Per Birkegaard, f. 2. 3. 1931 (Amtsvejinspektør B.).
3. Aksel Christensen, f. 19. 11. 1929 (Elektriker C., Højer).
4. Ritta Clausen, f. 29. 7. 1930 (Købmand C.).
5. Erling Conradsen, f. 14. 8. 1931 (Enkefru C.).
6. Per Dela, f. 17. 5. 1931 (Mekaniker D., Bredebro).
7. Bente Ege, f. 9. 1. 1931 (Lektor Fru E.).
8. Ruth Frederiksen, f. 24. 11. 1930 (Enkefru F.).

9. Helge Jensen, f. 16. 12. 1930 (Barber J., Bredebro).
10. Torben Krog, f. 30. 9. 1930 (Farvehandler K.).
11. Kirstine Lund, f. 16. 10. 1931 (Søster til Nr. 16 i 2. b).
12. Rita Lund, f. 7. 7. 1931 (Pakmester L., Viborg).
13. Adolf Matthiesen, f. 16. 6. 1931 (Forpagter M., Aaspe).
14. Inge Mosbech, f. 4. 6. 1930 (Landinspektør M.).
15. Christian Nielsen, f. 8. 6. 1930 (Arbejdsmand N.).
16. Hans Nielsen, f. 7. 8. 1930 (Husmand N., Abild).
17. Inger Nielsen, f. 15. 10. 1930 (Lokomotivfører N.).
18. Frede Petersen, f. 21. 2. 1930 (Husmand P., Aaspe).
19. Niels Petersen, f. 23. 1. 1929 (Bager P., Ballum).
20. Tage Petersen, f. 19. 3. 1931 (Broder til Nr. 9 i I. m og Nr. 18 i 3. b).
21. Ove Rudbeck, f. 8. 5. 1929 (Gæstgiver R., Døstrup).
22. Villy Scheelke, f. 6. 3. 1931 (Enkefru S.).
23. Erik Schultz, f. 12. 7. 1931 (Broder til Nr. 22 i 2. b).
24. Asta Snabe, f. 9. 7. 1930 (Gartner S.).
25. Georg Sørensen, f. 22. 9. 1930 (Maskinbygger S.).
26. Johannes Sørensen, f. 17. 1. 1931 (Landmand S., Visby).

1. b.

1. Christian Appel, f. 26. 9. 1929 (Landmand A., Mosbøl).
2. Einar Brahm, f. 27. 10. 1930 (Broder til Nr. 4 i 3. a).
3. Holger Christensen, f. 15. 2. 1930 (Broder til Nr. 1 i II. s).
4. Jørgen Detlefsen, f. 6. 11. 1930 (Broder til Nr. 8 i 2. b).
5. Ingrid Frandsen, f. 17. 3. 1930 (Bestyrer F.).
6. Kamma Frederiksen, f. 19. 8. 1930 (Lærer F.).
7. Erling Gehrt, f. 12. 2. 1930 (Overbetjent G.).
8. Inger Jensen, f. 3. 1. 1930 (Købmand J.).
9. Anne Marie Johansen, f. 1. 8. 1930 (Arbejdsmand J.).
10. Erik Kristensen, f. 4. 4. 1931 (Skomager K., Møgeltønder).
11. Verner Kristensen, f. 13. 1. 1930 (Overgendarm K., Sæd).
12. Gerda Lausten, f. 21. 10. 1930 (Lagerforvalter L.).
13. Julius Lautrup, f. 20. 7. 1930 (Vagtmester L., Sæd).
14. Magnus Lorentzen, f. 8. 12. 1930 (Bogbinder L.).
15. Hans Lorenzen, f. 24. 11. 1930 (Gartner L., Møgeltønder).
16. Lilly Møller, f. 18. 9. 1930 (Bogholder M.).
17. Helge Pedersen, f. 16. 6. 1930 (Mejeriejer P.).
18. Helmuth Pedersen, f. 20. 8. 1929 (Vagtmester P., Rudbøl).
19. Alfred Petersen, f. 12. 11. 1929 (Arbejdsmand P.).
20. Andreas Petersen, f. 25. 6. 1930 (Bestyrer P., Solvig).
21. Gertrud Petersen, f. 11. 10. 1931 (Søster til Nr. 20).
22. Inger Marg. Petersen, f. 28. 5. 1931 (Søster til Nr. 17 i 3. b).
23. Svend Otto Rasmussen, f. 15. 3. 1929 (Overgendarm R., Rudbøl).
24. Bérit Rejman, f. 24. 4. 1931 (Magister R., Helsingfors).
25. Hans Christian Schulz, f. 28. 6. 1930 (Chauffør S.).

LÆRERNE.

- Rektor Randrup: Dansk, Oldtidskundskab, Historie.
Lektor Kiørboe: Engelsk, Latin, Fransk.
„ Kondrup: Latin, Oldtidsk., Religion, Dansk, Tegning.
„ Pedersen: Dansk, Tysk.
„ Sieverts: Religion, Dansk, Historie, Geografi.
„ Dr. Arndt: Tysk, Geografi.
„ Rosenkjær: Gymnastik, Matematik.
„ Fru Ege: Naturhistorie, Geografi, Naturlære.
„ Johan Larsen: Dansk, Engelsk, Gymnastik.
„ Rossing: Matematik, Naturlære.
Adjunkt Fru Kondrup: Tysk, Religion, Dansk.
„ Henry Jensen: Naturlære, Matematik.
„ Nikolaisen: Dansk, Geografi, Gymnastik.
„ Finn Kristiansen: Engelsk, Gymnastik.
„ Jørgen Andersen: Dansk, Fransk, Religion.
„ Frk. Jørgensen: Gymnastik, Engelsk.
„ paa Prøve Berg-Sonne: Matematik, Naturlære.
Mellemskolelærer Poul Nielsen: Sang, Tegning, Naturhistorie,
Naturlære.
Timelærer cand. mag. Høyer: Historie, Geografi, Gymnastik.

Inspektrice for Pigerne: Adjunkt Frk. Jørgensen.
Inspektører paa Legepladsen: Lektor Sieverts og Adjunkt
Kristiansen.
Inspektør paa Gangene: Lektor Larsen.
Inspektion i øvrigt: Lektor Rosenkjær.
Regnskabsfører: Adjunkt Jensen.
Bibliotekar: Lektor Pedersen.

I Stedet for Adjunkt Thellefsen, som var blevet forflyttet, udnævntes Adjunkt Rossing Hillerød til Lektor ved Skolen fra 1. August, og i Stedet for afdøde Lærer Atke udnævntes cand. mag. Berg-Sonne til Adjunkt paa Prøve fra samme Dato.

Lektor Larsen var sygemeldt fra Skoleaarets Begyndelse til Oktoberferien. Cand. mag. Linnemann vikarierede for ham undtagen i Gymnastiktimerne, der besørgedes af Skolens Lærere.

Under Fru Otterstrøms Sygdom og efter hendes Død er hendes Timer blevet besørget af Fru Lektor Arndt og Skolens Lærere.

Under Lektor Larsens Sygdom fra den 15. til den 26. Marts vikarierede cand. mag. Thomas Olesen i Dansk og Engelsk, medens Skolens Lærere vikarierede i Gymnastik.

Lektor Pedersen har været sygemeldt siden den 10. Marts. Efter den 26. Marts overtog cand. mag. Olesen en Del af Timerne. De øvrige er blevet fordelt paa Skolens Lærere.

Adjunkt paa Prøve cand. mag. Frøken Jørgensen ansattes som Adjunkt fra 1. November.

Fra 22. Februar til 6. Marts underviste Rektor i Dansk ved en Gymnasieskole i Göteborg. I denne Tid fungerede Lektor Kiørboe som Rektor, og Lektor Fredén fra Göteborg underviste Skolens højere Klasser i Svensk.

Mellemskolen.

Dansk.

1. a. (Nikolaisen) og 1. b. (Larsen). Clausen og Hansen: Dansk Læsebog I.

2. a. (Larsen) og 2. b. (Andersen). Samme Bog II. Bæk 50 §§.

3. a. (Kondrup). Samme Bog III, ca. 130 Normalsider. Bæk 50 §§. Svensk efter Falbe-Hansen og Keller, ca. 35 Normalsider. 1 Stil om Ugen.

3. b. (Sieverts). Som 3. a., endvidere Jeppe paa Bjerget.

4. a. (Pedersen). Som 3. a., ca. 150 Normalsider. Til Eksamen opgives: S. 14—33, 39—55, 128—42, 142—64, 179—90, 233—41. Oehlenschläger: Hakon Jarl. Svensk: Falbe-Hansen og Keller, ca. 40 Sider. Til Eksamen: S. 26—37, 60—73, 83—85. 1 Stil om Ugen.

4. b. (Fru Kondrup). Som 3. a., ca. 150 Normalsider. Heraf opgives: S. 42—60, 63—66, 122—24, 179—211, 233—41, 270—79, 291—302. Svensk som 4. a., ca. 30 Sider. Heraf opgives: S. 26—40, 60—69. Bæk: 50 §§. 1 Stil om Ugen.

Religion.

1. a. (Fru Kondrup). Hertz: Bibelhistorie: Fra Skabelsen til Rigets Deling. De ti Bud gennemgaaet efter Loft. Nogle Salmer. „Billeder fra Østerland.“

1. b. (Andersen). Fra Skabelsen til Det babyloniske Fængskab. „Min mest spændende Oplevelse“ (Beretninger fra Missionsmarken). En Snes Salmer.

2. a. (Sieverts). og 2. b. (Fru Kondrup). Fra Rigets Deling til Jesu Lignelser. En Del Salmer og bibelhistoriske Sange lært udenad.

3. a. (Andersen). Jesu Lignelser. Den store Hedningemission. Af Oluf Bangs „Judas“. Nogle Salmer.

3. b. (Sieverts). Fra Jesu Lignelser til Pinsedagen. En Del Salmer lært udenad. Nogle Skriftord.

4. a. (Fru Kondrup) og 4. b. (Sieverts). „Apostlenes Geringer“ og Stykker af Pauli Breve. Nogle Salmer.

Engelsk.

2. a. (Kristiansen) og 2. b. (Larsen). Friis-Hansen og Nielsen: Engelsk I med Øvelseshæfte.

3. a. (Larsen). Samme Bog II og III med Øvelseshæfter.

3. b. (Frk. Jørgensen). Samme Bog II: Stk. 18—23, 25, 28—37, 40—44, 47—48; og III: Stk. 2, 5—7, 9—17, 19, 22—36.

4. a. (Kristiansen). Samme Bog III: S. 32—34, 37—40, 41—46, 48—49, 50—52, 54—57, 60—84; og IV: S. 7—21, 24—38, 48—56, 97—104, 107—10 med Øvelseshæfter.

4. b. (Frk. Jørgensen). Samme Bog III: Stk. 29, 31—41; IV: Stk. 4, 6—8, 10—13, 17, 24, 26—27, 31.

Tysk.

1. a. (Pedersen) og 1. b. (Arndt). Wiggers Smith, Hasseleis og Mogensen: Tysk I.

2. a. (Fru Kondrup) og 2. b. (Arndt). Samme Bog II. Stenbjerre og Houken: Tyske Stiløvelser. Gad: Tysk Grammatik.

3. a. (Fru Kondrup) og 3. b. (Arndt). Samme Bog III. Stiløvelser og Grammatik som 2. a.

4. a. (Arndt). Gad: Tysk Læsebog for Mellemkolen: S. 62—133. Gad: Kortfattet tysk Grammatik, undtagen Sætningslæren. Stiløvelser som 2. a. Til Eksamen opgives: S. 68—71, 85—93, 95—105, 115—20, 125—29.

4. b. (Pedersen). Læsebog og Grammatik som 4. a. Kapers Stiløvelser. Til Eksamen opgives: S. 43—46, 85—88, 95—106, 110—12, 115—20, 125—33.

Historie.

1. a. og b. (Rektor). Schmidt: Lærebog for Mellemkolen I: Oldtiden.

2. a. og b. (Høyer). Samme Bog: Fra Middelalderen og Bogen ud.

3. a. og b. (Sieverts). Samme Bog II: Fra Reformationen til og med Revolutionen.

4. a. og b. (Høyer). Samme Bog: Fra Norden i Revolutionstiden—Bogen ud.

Geografi.

1. a. (Arndt) og 1. b. (Nikolaisen). Andersen og Vahl: Geografi for Mellemkolen I: Til Alperne.

2. a. (Høyer). Samme Bog I—II: Fra Alperne—Asien.

2. b. (Sieverts). Samme Bøger: Fra Alperne til og med Asien.

3. a. (Sieverts). Samme Bog II: Asien, Australien, Grønland, Nordamerika.

3. b. (Nikolaisen). Samme Bog II: Asien, Australien og Sydamerika.

4. a. og b. (Høyer). Samme Bog II: Fra Sydamerika—Bogen ud.

Naturhistorie.

1. a. og b. (Fru Ege). Hvass og Jørgensen: Zoologi for Mellemkolen I. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemkolen I.

2. a. og b. (Fru Ege). Samme Bøger II.

3. a. og b. (Fru Ege). Samme Bøger III.

4. a. og b. (Fru Ege). Samme Bøger IV + Tillæg til Zoologien.

Naturlære.

1. a. (Rossing) og 1. b. (Nielsen). Eriksen: Fysik for Mellemkolen I: S. 1—55.

2. a. og b. (Nielsen). Samme Bog: S. 56—106.

3. a. (Nielsen). Samme Bog I: S. 106—ud. II: S. 1—42. Kofoed: Kemi: S. 44—57.

3. b. (Jensen). Samme Bog II: S. 5—51.

4. a. og b. (Jensen). Samme Bog II: S. 62—ud. Kofoed: Kemi: S. 57—62.

Regning og Matematik.

1. a. (Berg-Sonne) og 1. b. (Rosenkjær). Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og Aritmetik I. Juul og Rønnau: Geometri: S. 1—20.

2. a. (Berg-Sonne) og 2. b. (Rosenkjær). Samme Bog II. Samme Geometri: S. 20—41.

3. a. (Rosenkjær) og 3. b. (Rossing). Samme Bog III. Samme Geometri: S. 42—61.

4. a. (Jensen) og 4. b. (Berg-Sonne). Samme Bog IV. Samme Geometri: S. 62—85.

Latin.

4. ab. (Kondrup). Mikkelsen: Latinsk Læsebog: S. 1—37. Opgives: Stk. I—XXXII.

Realklasserne.

Dansk.

a. (Nikolaisen). Clausen og Hansen: Læsebog (4. Udg.) læst med enkelte Udeladelser. Til Eksamen opgives: S. 7—13, 28—30, 37—40, 41—46, 64—68, 76—79, 95—97, 109—14, 121—25, 156—61, 173—75, 181—87, 198—201, 218—27. Jeppe paa Bjerget og Edbrødre (1. Del).

b. (Andersen). Samme Bog. Til Eksamen opgives: S. 33—37, 40—49, 59—64, 72—74, 112—21, 134—43, 172—74, 181—86, 221—31. Grundtvig: Fæderneland (Den danske Sang Nr. 180). En Landsbydegns Dagbog. Ved Vejen.

Engelsk.

a. (Frk. Jørgensen). Bredsdorff og Olsen: Engelske Tekster: S. 5—19, 19—33, 40—71, 71—79. Jakobsen: Stiløvelser og Grammatik. Til Eksamen opgives: S. 5—33, 40—66.

b. (Kristiansen). Samme Bog: S. 5—19, 40—71, 105—26. Samme Stiløvelser og Grammatik. Til Eksamen opgives: S. 5—19, 40—71, 121—26.

Tysk.

a. (Arndt) og b. (Pedersen). Gad: Moderne tyske Noveller: S. 5—84. Til Eksamen opgives: S. 5—24, 59—84. Houken og Stenbjerre: Tyske Stiløvelser for Realklassen. Gad: Kortfattet tysk Grammatik.

Fransk.

a. (Andersen) og b. (Kjørboe). Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog I. Af II opgives: S. 55—81, 94—104.

Historie.

a. (Rektor) og b. (Høyer). Schmidt og West: Frankrigs, Tysklands og Englands Historie fra 1860. Dahl: Samfundslære for Realklassen (10. Udg.) (begge med Forbigaaelser).

Geografi.

a. (Sieverts). C. C. Christensen: Geografi for Realklassen (9. Udg.). Til Eksamen opgives Rusland, Polen, Baltiske Lande, Tyskland med Grænser 1938, England og Belgien.

b. (Nikolaisen). Som a., men opgiver Holland og udelader Polen.

Naturhistorie.

a. og b. (Nielsen). Jørgensen og Andersen: Biologi for Realklassen.

Regning og Matematik.

a. (Rossing) og b. (Rosenkjær). Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og Aritmetik for Realklassen med Udeladelse af § 15.

Naturlære.

a. (Jensen). Eriksen: Fysik for Realklassen I—II. Til Eksamen opgives I: S. 5—25, 30—33; II: S. 5—6, 8—18, 21—31, 32—34, 36—39, 42—43, 45—47.

b. (Rossing). Samme Bøger. Til Eksamen opgives I: S. 1—20, 25—33; II: S. 1—49 med Forbigaaelse af det med Petit satte.

.....

Gymnasiet.

Dansk.

I. (Rektor). Norrild: Litteraturhistorie (til Holberg). Litteraturprøver efter Falkenstjerne. Svensk efter Grünbaum og Thyregod (ca. 80 Sider). Hovedværk: Dele af Gösta Berlings Saga. Oxenvad: Vort Sprog, ca. 70 Sider, med tilhørende Tekstprøver.

II. (Andersen). Christensen: Litteraturhistorie fra Oehlen-schläger til Brandes med tilsvarende Tekstprøver. Hovedværker: „Guldhornene“, „En Landsbydegns Dagbog“, 5 Eventyr (H. C. Andersen) og „Maser“. 20 Elevforedrag om Noveller af Blicher. Oxenvad: Vort Sprog I: S. 70—80, 123—42 med tilsvarende Tekstprøver efter Falkenstjerne (Udg. v. Borup Jensen) I og II.

III. (Pedersen). Christensens Litteraturhistorie fra 1870 og ud. Tilsvarende Litteraturprøver efter Falkenstjerne. Værker: Statarisk: Oehlschläger: Axel og Valborg. I. P. Jacobsen: Noveller. Johs. V. Jensen: Bræen. Kursorisk og i stærk Forkortning: Paludan-Müller: Adam Homo. Pontoppidan: Lykke Peer. Oxenvad: Vort Sprog repeteret. Grünbaum: Svenske Forfattere, ca. 50 Sider.

Religion.

I. (Kondrup). Gennemgaaet Indledning til Gammel og Ny Testamentes Bøger efter Bibelen og en Del af Oldtidens Kirkehistorie paa Grundlag af Haar og Nørregaard: Kirkehistoriske Læsestykker.

II. (Sieverts). Paa Grundlag af samme Bog: Træk af Nordens Kirkehistorie fra Kristendommens Indførelse til og med Rationalismen, og den almindelige Kirkehistorie fra Reformationen til Revolutionen. Træk af Kirkelivet af i Dag.

III. (Sieverts). Paa Grundlag af samme Bog: Træk af Nordens og det 19. Aarhundredes Kirkehistorie med særlig Gennemgang af Bismarck, Gladstone og Abraham Lincoln og i Norden: Grundtvig, D. G. Monrad, Vilhelm Beck, Søderblom. Træk af Kirkelivet af i Dag.

Fransk.

I. (Kiørboe). Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog. Jung: Fransk Læsebog: S. 1—20.

II. (Andersen). Jung: Fransk Læsebog. Henrik Madsen: Moderne franske Forfattere, ca. 40 Sider. Nielsen: Fransk Skolegrammatik §§ 1—72 og Stiløvelse: S. 18—34.

III. (Andersen). Henrik Madsen: Moderne franske Forfattere (sluttet). Nielsen: Fransk Gymnasielæsning: S. 5—73, 85—104. Edouard Estaunié: Le silence dans la Campagne. Marbot: Mémoires (ca. 15 Sider). Grammatikken sluttet og repeteret med tilsvarende Stiløvelser.

Historie.

I. (Høyer). West: Oldtidens Historie med Forbigaaelser. Munch: Middelalderen. Tekst: Den yngre Plinius' Breve ved Rosenberg. Billeder fra ovennævnte Bøger.

II. (Sieverts). Munch: Den nyere Tid. Ilsøe: Nordens Historie fra Oldtid til 1815. Som Speciale: Paa Grundlag af Arkitekt Smiths Bog: Løgumkloster Kirke. Ekskursioner til og Afhandlinger om Løgumkloster Kirke. Tekster: Haar og Nørregaard III (1. Udgave): S. 86—88, 92—95.

III. (Sieverts). Munch: Den nyeste Tid A og B. Ilsøe: Nordens Historie fra 1815 og ud. Dahls Samfundslære. Tekster efter Haar og Nørregaard II (1. Udgave): S. 126—27, 132—35, 161—68, III: S. 163—64. Billeder: Munch IV B: S. 168, 169, 188, 189.

Oldtidskundskab.

I. (Kondrup). Østergaards Udvalg af Odysseen. Sechers Mythologi og Luckenbachs Billedværk benyttet.

II. (Rektor). Herodot II ved Hude. Aischylos: Agamemnon (Niels Møller). Sophokles: Antigone (Lange).

III. (Rektor). Sokrates' Forsvarstale. Kragelund: Græske Kunstværker. Sechers Mytologi og Luckenbach er benyttet.

Tysk.

I. s. (Arndt). Sigtryggsson: Deutsche Kultur- und Charakterbilder (udvalgte Stykker). Kästner: 3 Männer im Schnee (Udvalg ved Werner). Eyth: Blut und Eisen. Mann: Buddenbrooks (Uvalg ved Winkler). Stiløvelser efter Gad og Moe: Stiløvelser for Gymnasiet.

I. m. (Arndt). Sigtryggsson: Tyske Læsestykker for det matematiske Gymnasium (Udvalgte Stykker).

II. s. (Pedersen). Sigtryggsson: Samme Bog som I. s. Gad: 100 tyske Digte (Schiller). Schiller: Jungfrau von Orleans. Mann: Buddenbrooks (Winkler). Stiløvelser efter Kaper.

II. m. (Pedersen) Samme Bog som I. m. Buddenbrooks (Winkler).

III. s. (Arndt). Goethe: Faust I. Gad: 100 tyske Digte (Udvalg). Sigtryggsson: Samme Bog som I. s. Litteraturhistorie: Schiller, Goethe.

Engelsk.

I. s. (Kiørboe). A Modern English Omnibus. Dickens Reader: S. 1—48. Kindt-Jensen: Stiløvelser for Realklassen, mundtlig og skriftlig.

I. m. (Larsen). Bredsdorff og Olsen: Eng. Tekster: S. 5—85, 126—35. K. V. Olsen: Science Reader: S. 5—27.

II. s. (Kiørboe). Dickens Reader: S. 50—88, 95—103, 111—20, 124—34. Galsworthy: Loyalties. Skovgaard: Historical Reader: S. 5—29. Østerberg: English Poems: S. 73—109, 121—29. Bruun: Plays and Dialogues: S. 5—37, 56—115.

II. m. (Kiørboe). K. V. Olsen: A Science Reader: S. 1—70. Bredsdorff og Olsen: English Texts: S. 5—17, 135—48.

III. s. (Kristiansen). Mc. Neile Dixon: The Englishman (i Udtog). Østerberg: A Hundred English Poems (i Udtog). Bruun: Modern English Plays and Dialogues. Kindt-Jensen: Stiløvelser, mundtlig og skriftlig. Genfortælling.

Latin.

I. s. (Kondrup). Mikkelsen: Latinsk Læsebog for Mellem-skolen: Stk. XXXIII—ud. Caesars Gallerkrig (Gertz): IV. og V. Bog.

II. s. (Kiørboe). Cicero: Catilinariske Taler: I—IV.
Sallust: Catilina: Cap. 1—5, 16₄—30.

III. s. (Kondrup). Læst: Cicero: Catilinariske Taler III og
IV. Ovid i Udvalg (Thomsen): Metamorphoses.

Geografi.

I. m. (Fru Ege). Hellner og Humlum: Geografi for Gymnasiet til „Mennesket“.

II. s. (Fru Ege). Kamp: Geografisk Grundbog. Repetition af Afsnit af Christiansen og Sophie Petersen: Fysik og Kemi for Gymnasiets sproglige Linier.

II. m. (Fru Ege). Samme Bog som I. m.: Fra Mennesket —Bogen ud. Hele Bogen repeteret.

Naturhistorie.

III. (Fru Ege). Simonsen: Biologi for Gymnasiet. Krogh: Menneskets Fysiologi.

Fysik og Kemi.

I. s. (Fru Ege). L. Christiansen og Sophie Petersen: Fysik og Kemi for Gymnasiets sproglige Linier.

I. m. (Berg-Sonne). Eriksen og Sikjær: Fysik I. Ring: Kemi: S. 1—58.

II. m. (Jensen). Sundorph: Lyslære: S. 49—ud, og Elektricitetslære: S. 39—68. Eriksen og Sikjær: Fysik III: S. 1—116. Eriksen og Pedersen: Astronomi: S. 1—67. Ring: Kemi: S. 58—146.

III. m. (Jensen). Sundorph: Mekanisk Fysik: S. 71—ud, og Elektricitetslære: S. 93—176. Eriksen og Pedersen: Astronomi: S. 53—ud. Ring: Kemi: S. 147—ud.

Matematik.

I. s. (Jensen). Mogensen: Mindre Lærebog i Matematik: S. 1—61.

I. m. (Rossing). Juul og Rønnau: Matematik I.

II. s. (Rossing). Samme Bog som I. s.: S. 62—Bogen ud.

II. m. (Berg-Sonne). Samme Bog som I. m.: II.

III. m. (Rossing). Samme Bog som I. m.: II: S. 218—Bogen ud og III.

Eksamensopgivelser til Studentereksamen.

Dansk.

(Pedersen). Oxenvad: Vort Sprog. Holberg: Det lykkelige Skibbrud. J. P. Jacobsen: Noveller. Johs. V. Jensen: Bræen. Falkenstjerne I (5. Udg.): S. 37—40, 108—10, 155—56, 194—98, 211, 218—20, 230—31, 243—46, 255—57, 276—78, 316—18, 343—45, 350—51, 372—75. II. (4. Udg.): S. 20—21, 37—38, 96—110, 140—44, 189—95, 231—35, 256—62, 309—11. III. (4. Udg). S. 11—16, 26—33, 46, 118—211, 212.

Tysk.

(Arndt). Lessing: Nathan der Weise: I: 3, III: 5, 6, 7, IV: 7. Goethe: Faust: Nacht, Studierzimmer II (Østergaards Udvalg). Prometheus. Schiller: Maria Stuart III. Die Bürgschaft. Sigtryggsson: Deutsche Kultur- und Charakterbilder (2. Oplag): V: 2, VIII, XII: 1, IXX.

Engelsk.

(Kristiansen). Shakespeare: Julius Caesar (v. J. Skovgaard): Act I. Østerberg: A Hundred English Poems: S. 3—5, 23, 53—58, 83—86, 88—97. Skovgaard: A Modern Historical Reader: S. 5—16, 84—90. Mc. Neile Dixon: The Englishman: S. 9—31. Galsworthy: Loyalties: Act II. Dickens Reader: S. 50—68.

Latin.

(Kondrup). Sallust: Catilina: Cap. 33—ud (Gertz). Cicero: IV. Catil. Tale (Halm). Ovid: Metamorphoses (Thomsen).

Oldtidskundskab.

(Rektor). Odysseen (v. Østergaard): 6., 9., 11. og 18. Sang (V. 1—157). Herodot Hefte II v. Hude: S. 29—62. Sophokles: Antigone (v. Lange). Sokrates' Forsvarstale (v. Gertz). Krage-lund: Græske Kunstværker.

Historie.

(Sieverts). Munch: Verdenshistorie for Gymnasiet 4. B. fra 1815 til 1914. Ilsø: Nordens Historie fra 800—1523 og 1815—1864. Dahl og Kretschmer: Samfundslære for Gymnasiet: Kap. 8 og 9. Speciale: Paa Grundlag af Arkitekt Smiths Bog: Løgumkloster Kirke.

Naturhistorie.

(Fru Ege). Simonsen: Biolgi (ved Mogens Lund). Der udelades Økologi. Krogh: Menneskets Fysiologi. Der udelades: Vitaminer, Centrer, Nervesystemets Livsbetingelser, Sensesfysiologi til Hørelse, Klang og Klanganalyse til Synet, fra Pupil—Bogen ud.

Fysik og Kemi.

(Jensen). Sundorph: Varmelære (6. Udg.): S. 17—34, 37—42. Lyslære (6. Udg.): S. 35—42, 46—56, 67—71. Mekanisk Fysik (6. Udg.): S. 1—11, 19—26, 29—43, 46—52, 94—99. Elektricitetslære (7. Udg.): S. 68—76, 87—93, 120—28, 133—60. Eriksen og Pedersen: Astronomi (2. Udg.): S. 1—32, 37—50, 53—54. Ring: Kemi (5. Udg.): S. 35—41, 46—58, 90—102, 118—28, 147—62, 166—78, 179—81, 183—86. Fysiske Øvelser: 1. Messings Varmefylde. 2. Petroleums Varmefylde. 3. Isens Smeltevarme. 4. Vands Fordampningsvarme v. 100°. 5. Samlelinser. 6. Spektrometret. 7. Atm. Lufts Normalvægtfylde. 8. Wheatstones Bro. 9. Kompensationsmetoden. 10. Joules Lov. 11. Mat. og fys. Pendul. 12. Harmoniske Svingninger. 13. Vægtfylderne for Aluminium, Sand og Glycerin. 14. Ohms Lov. 15. Pyknometret.

Matematik.

(Rossing). Det af Undervisningsinspektøren forlangte Pensum.

Naturlære og Geografi. (II. s.).

(Fru Ege). Kamp: Geografisk Grundbog. Der udgaar: S. 56—62, 95—108. Christiansen og Sophie Petersen: Fysik og Kemi for Gymnasiets sproglige Linie. Organisk Kemi udgaar.

Geografi. (II. m.)

(Fru Ege). Hellner og Humlum: Geografi for Gymnasiet: Der udgaar: S. 186—92 (Te, Tobak og Kautsjuk), 193—94 (Frugtav), 197—203 (Husdyrav), 203—04 (Skovbrug), 205—08 (Fiskeri), 219—43 (Jernmalm etc.).

Matematik. (II. s.).

(Rossing). Mogensen: Mindre Lærebog i Matematik: S. 1—12, 24—32, 40—47, 62—68, 73—92.

Gymnastikundervisningen med Drengene.

(Rosenkjær, Larsen, Nikolaisen, Kristiansen og Høyer). Timerne er anvendt til Gymnastik, Fodbold, Haandbold, Fri Idræt og Svømning efter Aarstiderne.

Gymnastikundervisningen med Pigerne.

(Frk. Jørgensen).

Timerne er anvendt til Gymnastik, Haandbold, Langbold, samt Badminton i I. G.

Skriveundervisningen.

Undervisningen er i alle Klasser givet paa Grundlag af Herman Larsens Skrivesystem.

Tegneundervisningen.

(Kondrup og Nielsen).

1. og 2. M.'s Elever har gennemgaaet fritstaaende Modeler med Benyttelse af Vandfarver og Farvekridt.

3. og 4. M.'s Elever har desuden tegnet efter udstoppede Fugle o. l. fra Skolens Samling samt efter Motiver fra Skolens Gange og Gaard.

Sangundervisningen.

(Nielsen).

Vejrtræknings-, Tonedannelses- og Udtaleøvelser. Rytme- og Træffeøvelser. Indøvelse af en-, to-, tre- og firestemmige Sange og Kanons. I Realklasserne og Gymnasiet desuden Musikhistorie og Formlære med Grammafondemonstrationer.

Haandarbejdsundervisningen.

(Fru Arndt).

1. a. og b. Et Korsstingsarbejde. Forskellige Mellemarbejder.

2. a. og b. En Stranddragt eller en Natdragt. Et Korsstingsarbejde som Mellemarbejde.

3. a. og b. En lægget Nederdel eller en Natdragt. Forskellige Mellemarbejder.

4. a. og b. En Bluse med Bærestykke. Forskellige Mellemarbejder.

Fritidssport for Drengene.

(Rosenkjær, Kristiansen og Høyer).

I Vinterhalvaaret har der været frivillig Gymnastik een Gang ugentlig med 18 gamle og 8 af de større Elever, 2 Gange ugentlig med 28 af de mindre. 1 ugentlig Aften og Eftermiddag frivillig Haandbold. I Sommerhalvaaret har 2 Hold spillet Fodbold 2 Gange ugentlig, naar Vejret har tilladt det, desuden er der jævnligt spillet udendørs Haandbold. Der har været fri Idræt i Maanederne August—September 2 Gange ugentlig om Eftermiddagen.

Fritidssport for Piger.

(Frk. Jørgensen).

I Sommerhalvaaret har der været Langboldtræning med 2 Hold og et Hold til Haandbold. I Vinterhalvaaret en ugent-

lig Gymnastikaften med ca. 20 nuværende og gamle Elever og et Eftermiddagshold paa 34 yngre Elever.

Frivillig Svømmeundervisning.

(Nikolaisen og Frk. Jørgensen).

I Sommermaanederne har der været frivillig Svømmeundervisning hver Eftermiddag (undtagen Lørdag), naar Vejret tillod det. Svømmeprøven blev bestaaet af 18 Dreng og 17 Piger. Frisvømmerprøven af 14 Dreng og 5 Piger. Livredningsprøven af 18 Dreng og 1 Pige.

Frivillig Sang og Musik.

(Nielsen).

I Skoleaarets Løb har 9 Elever faaet Undervisning i Blokfløjtespil og 8 Elever i Violinspil. Desuden har der været afholdt en Del Sammenspilstimer samt en å to ugentlige Korsangstimer uden for Skoletiden.

Gymnasieforeningen „Faklen“

har i den forløbne Sæson afholdt 8 Møder og det traditionelle Pøsegilde. Vi har ved Møderne diskuteret „nordisk Samarbejde“, „det højere Skolevæsen“ m. m. Endvidere har vi afholdt 2 Kammeratskabsaftener med broget Underholdning. Endelig har den svenske Lektor Gustav Fredén, der besøgte Skolen i 14 Dage, holdt et udmærket Foredrag for os om Sverige.

Tilslutningen til Møderne har været god, og „Faklen“ har i det hele taget haft en sund Fremgang, saaledes er Interessen fra Lærernes Side vokset betydeligt. I Haab om, at Fremgangen maa vare ved i de kommende Aar, afslutter „Faklen“ sit Virke for denne Sæson. D.

Skoleafgiften.

Undervisningen i Statens Skoler er vederlagsfri for Elever, hvis Forsørgerens Skatteindtægt ikke overstiger 3000 Kroner.

Ved eventuel Udmeldelse af en afgiftspligtig Elev skal der ifl. ministeriel Bestemmelse betales Skoleafgift for hele det Kvartal, i hvilket Udmeldelsen finder Sted. Afgiftskvartalerne er: August—Oktober, November—Januar, Februar—April og Maj—Juli.

Konfirmationsforberedelsen.

Skolen anbefaler indtrængende, at Eleverne gaar til Præsten om Vinteren i 3. M., da enhver anden Tid vil medføre alvorlige Forstyrrelser i Undervisningen.

Forsømmelser.

Bortset fra Ferier og Fridage har Skolens Elever ubetinget Mødepligt. Lovlig Forsømmelsesgrund er kun Sygdom. En Elev, der har været syg eller af anden Grund uforudset har maattet forsømme Skolen, skal, naar han igen møder, medbringe skriftlig Meddelelse fra Hjemmet om Udeblivelsens Aarsag og Varighed. Til enhver Forsømmelse, som ikke skyldes Sygdom eller anden uforudset, tvingende Aarsag, maa Rektors Tilladelse forud indhentes.

Ordensregler.

1. Eleverne møder om Morgenen, tidligst et Kvarter før Undervisningens Begyndelse.

2. Enhver, der ønsker at cykle til Skolen, maa henvende sig til den inspektionshavende Lærer om Plads til Cyklen. Kun Elever med længere Skolevej kan vente at faa Cykleplads. Skolen kan ikke paatage sig Ansvar for, at Cykler forbyttes eller bortkommer paa Skolen.

3. I Frikvartererne skal Eleverne opholde sig paa Legepladsen. Kun Elever, der har Tilladelse dertil, maa blive i Klassen, og drejer det sig om længere Tid, f. Eks. en Uge og derover, maa Hjemmet skriftlig anmode Rektor derom. Ingen Elev maa forlade Skolens Grund i Frikvarteret uden Tilladelse af Rektor eller Legepladsinspektøren.

4. Alle Skolesager skal være mærket med tydeligt Navn. Nye Bøger bør ikke mærkes, før de har været fremvist paa Skolen.

5. For glemte Sager har Skolen intet Ansvar.

6. Uvedkommende Ting maa ikke medbringes; Penge, Ure og andre Værdigenstande maa ikke efterlades i Overtøj eller Pulte. Medbringer en Elev Penge hjemmefra for at besørg Indkøb, bør de straks afleveres til en af de inspektionshavende Lærere. Indsamlinger finder kun Sted med Rektors Tilladelse.

7. Forsætlig eller tankeløs Beskadigelse af Skolens Inventar vil blive forlangt erstattet, og enhver Elev er ansvarlig for sin faste Plads i Klassen.

8. Skriftlig Meddelelse fra Hjemmet skal medbringes, naar en Elev af en eller anden Grund ikke har kunnet udføre sit Hjemmearbejde.

Skoleforsikringen.

Ulykkesforsikringen i Forsikringsselskabet Skjold omfattede i Aar 238 Elever mod 222 i Fjor. Præmien er 50 Øre pr. Elev. Skolen anbefaler stærkt Forældrene at benytte sig af denne Forsikring.

Stipendier og Flidspræmier.

For Skoleaaret 1942—43 stillede Undervisningsministeriet 690 Kr. til Raadighed til Stipendier og Flidspræmier. Vagn Duer III fik 100 Kr. og Elva Nissen III 200 Kr. at oplægge. Af Udbetalingsstipendierne fik følgende Elever 50 Kr. hver: Ester Neisig III, Jørn Henriksen II, Christian Jespersen II og Anders Petersen II. Anders Moeslund II fik 40 Kr., og Magnus Madsen R fik 100 Kr.

Af det Jenssen-Buchske Mindelegat fik Vagn Duer III, Erik Jørgensen II og Inger Hansen I hver 25 Kr. Adolf Wiuff II og Magnus Madsen R fik hver 50 Kr.

Magnus Madsen, som bestod Mellemskoleeksamen med det bedste Resultat, fik en Boggave fra Elevforeningen.

Af den sønderjydske Fonds Tønder-Studenters Legat udbetaltes ved Sommerafslutningen 1050 Kr. Stud. polyt. Andreas Atzen, stud. polyt. Alfred Nielsen og stud. polyt. Helge Skov fik 200 Kr. hver, medens stud. mag. Inger Boysen, stud. mag. Christian Dumstrei og stud. mag. Erik Svart fik 150 Kr. hver.

50 Kr. af de fra Staten modtagne Penge anvendtes til Indkøb af Boggaver til Eleverne. Desuden havde Skolen fra forskellig Side modtaget en Række Bøger, saa der kunde bortgives 25 Boggaver som Flids- og Opmuntringspræmier. I Anledning af, at der var gaaet 15 Aar siden deres Eksamen, forærede Studenterne af 1927 Skolen en smuk Boggave, der skulde anvendes som Flidspræmie. Den tildeltes Marie Andresen III. Lærernes Boggave blev givet til Erik Drehn Knudsen III.

I Skrivelse af 1. Oktober 1942 har Tønder Bys sociale Udvalg af Popsens Legats Midler tildelt Skolen 400 Kr. til Anskaffelse af Undervisningsmidler til Elever fra Tønder.

Tønder Amts Skoleraad har bevilget 1060 Kr. til Støtte for Elever paa Tønder Statsskole.

Af Elevforeningens Legatfond blev der paa Skolens Fødselsdag tildelt Svend Aage Lund og Helge Skov 100 Kr. hver. Fondet er nu paa 7374,13 Kr.

Statsskolens og Statsseminariets Foredragsrække.

Heller ikke i Aar lykkedes det at faa gennemført mere end eet „Foredrag“. Den 22. November gav 8 Studentersangere en Koncert. Det var Ole Larsen-Kvartetten suppleret med fire andre Sangere, blandt dem Stig Mervild.

Af Skolens Dagbog 1942—43.

Den 22. Maj, Realklassens sidste Skoledag, spillede Spejderorkestret som sædvanlig paa den grønne Plads.

Den 22. Maj spillede en Haandboldkamp med Elever fra IG ved Haderslev Katedralskole.

Pinsedagen Kl. 6 spadserede ca. 60 Elever og Lærere til Møgeltonder. I Schackenborgs Park blev der gjort Holdt, og Dejlig er Jorden og Danmark, i tusind Aar, blev sunget. Senere blev der drukket Kaffe i Vesterkroen, og op paa Formiddagen foregik Hjemturen.

Fra 24. Juni til 10. Juli Sommerlejr i „Tønderkahytten“. Det daglige Deltagerantal var paa 60 — nuværende og tidligere Elever samt Lærere. I Efterlejren, der væsentlig er beregnet paa gamle Elever, var det gennemsnitlige Antal 12. Af Deltagerne svømmede 7 over Vejle Fjord, 3 baade frem og tilbage, og 1 svømmede fra Vejle til „Tønderkahytten“. Rektor og cand. mag. Gjaldbæk deltog i Lejren i nogle Dage. I Aar bliver Lejren fra den 25. Juni til den 9. Juli med Fortsættelse til ca. 1. August.

Paa Skolens Fødselsdag den 25. August undervistes der de tre første Timer. Derefter holdt Rektor i Festsalen en kort Tale til Eleverne, og saa begyndte Legene, som sluttede med Kaffebord for de tre laveste Mellemkoleklasser. Her blev der uddelt Præmier fra Boghandler Jepsen til Sejrherrerne i de forskellige Konkurrencer. I Sportskampene om Eftermiddagen sejrede de gamle Elever i Fodbold (2—1), Skolen sejrede i Langbold (45—6). Haandboldkampene blev uafgjort, for Pigerne 3—3 og for Drengene 4—4. Nogle af Præmierne fra Boghandler Jepsen var i Aar særlig store, og fire af dem blev givet til dem, som i hver af de fire Sportskampe stod smukkest paa sit Hold, gjorde det de største Tjenester. Det blev i Langbold Anne Petersen 3. b, i Fodbold Erik Jørgensen II G, i Haandbold for Piger Kirsten Laursen Rb og i Haandbold for Drengene Peter Jensen Ra. Ved Aftenfesten uddeltes Elevforeningens to Legater.

Til Fødselsdagen kom der Hilsener fra de to sygemeldte Lærere Fru Otterstrøm og Lektor Larsen, desuden fra Adjunkt Thellefsen, Alfred Bertelsen, Niels Nielsen og Jytte Emborg samt fra Ester Neisig, som paa denne Tid laa syg i Svendborg.

De aarlige Sportskampe med Seminariet afholdtes den 5. September. Skolen vandt i Langbold (23—14), men ellers blev det Seminariet, som førte Sejrene hjem: I Fodbold 5—3, i Haandbold for Piger 3—1, i Haandbold for Drengene 7—3, i fri Idræt 71—41, og ligeledes i Tovtrækning mellem Lærerne. Om Aftenen var der festlig Sammenkomst paa Seminariet med fornøjelig Underholdning af forskellige Art samt Dans.

Den 12. September havde Skolen Besøg fra Ribe Katedralskole. I Sportskampene sejrede Ribe i Fodbold (4—2), men tabte i Langbold (40—76) og i Haandbold for Drengene (1—12).

Den 12. Oktober spillede Niels Nielsen for hele Skolen. Fru Adjunkt Andersen akkompagnerede.

I Oktoberferien deltog Vagn Duer, Erik Drehn Knudsen, Elva Nissen, Dagmar Schack og Eva Schack i Foreningen „Norden“s Gymnasiastmøde paa Hindsgavl.

Den 11. November, 100 Aar efter at Peter Hjort Lorenzen havde talt Dansk i den slesvigske Stænderforsamling, mindedes han ved Morgensangen af Rektor som den, der havde vakt Nordslesvigerne til bevidst Danskhed, og som til det sidste vilde give lige Ret til alle.

Den 16. November gav Skuespiller Albert Luther en Sang- og Oplæsningstime for Skolens Elever.

Den 23. November sang Studentersangerne — Ole Larsen-Kvartetten, Stig Mervild o. a. — for hele Skolen.

Den 24. November bød Radioens Børnetime paa en Udsendelse, der hed „Lynvisit i Tønder“. Udsendelsen fandt Sted fra Statsskolen, og gennem D. U. I., F. D. F., Spejderne og forskellige Elever blev der givet et Billede af Byen og Egnen samt Livet hernede.

25 Aarsdagen for Finlands Uafhængighed mindes ved Morgensangen.

Den 13. Januar holder Forfatteren Sixten Dahlberg som svensk Rejselektor to Foredrag for Gymnasieeleverne.

Den 6. Februar holdt Propagandachef Tage Kyster fra Justitsministeriets Propagandaudvalg Foredrag for Eleverne om Færdelsesproblemer, hvorefter Færdelsespoltiets nye Film vist.

Ved Morgensangen den 10. Februar mindedes Rektor Afstemningsdagen, de danske Nordslesvigeres Hædersdag.

Det var blevet Tradition ved Skolen, at der i Gymnastikopvisningen om Foraaret deltog fire Hold. Af forskellige Grunde har dette ikke kunnet gennemføres siden 1939; enten har Gymnastikopvisningen maattet opgives, eller der har været færre Hold. Atter i Aar havde vi den store Glæde at se fire Hold: Store og smaa Piger under Ledelse af Adjunkt Frøken Jørgensen, store Dreng og smaa Dreng ledet af henholdsvis Lektor Rosenkjær og Adjunkt Finn Kristiansen. Blandt de store Piger og — navnlig — de store Dreng var der adskillige gamle Elever. Opvisningen fandt Sted den 25. Marts, og dens Overskud gik som sædvanlig til Elevforeningens Legatfond. Det blev i Aar 179,86 Kr.

Den 9. April sagde Rektor ved Morgensangen bl. a., at det danske Folk har sluttet sig sammen om det, der er dansk. Sidst ved Folketingsvalget den 23. Marts, da praktisk talt hele

det danske Folk sagde ja til det Folkestyre, vi nu har haft i næsten hundrede Aar. Haabet om, at Danmark igen maa blive et frit Land, er lige saa levende nu som for tre Aar siden.

Skolens aarlige Koncert afholdtes den 15. og den 17. April. Det store Kor, der bestod af nuværende og tidligere Elever, sang under Lærer Nielsens Ledelse bl. a. Buxtehudes Kantate „Send hid din Engel“. Et Strygeorkester medvirkede ved forskellige af Korets Fremførelser. At Alfred Bertelsen sang for os, er næsten en Selvfølge. Han sætter alt andet til Side for at være med ved vor Koncert. Det samme kan egentlig siges om Niels Nielsen, og vi er dem meget taknemlige derfor. Begge de to Solister vakte Begejstring, og det samme gælder Lektor Kiørboe, som spillede Chopin: Ballade, g-moll. Adjunkt Jørgen Andersen og Frue samt Lektor Kiørboe akkompagnerede. Overskuddet, 208,52 Kr., gaar til Elevforeningens Legatfond; dog anvendes 40 Kr. til Indkøb af Instrumenter.

I Paasken aflagde Skolens Fodboldhold et 3 Dages Besøg i Køge. Bankbestyrer A. Buch (St. 26) havde som Formand for Dansk Ungdomssamvirke foranstaltet Besøget. Tønder vandt Fodboldkampen 5—3. Ved en „Sønderjydske Aften“ Paaskelørdag sammen med Kvarterværterne og andre Køge Borgere holdt Lektor Aage Rosenkjær Foredrag, Koncertsangere Alfred Bertelsen sang og Adj. Finn Kristiansen læste op. Desuden vistes en Sønderjyllands Film. I øvrigt var der arrangeret Vandreture i Køges smukke Omegn.

Skolefesten for 1. og 2. Mellemskoleklasse har paa Grund af Instruktørens, Lektor Pedersens, Sygdom maattet udsættes til Begyndelsen af Maj.

I Skoleaarets Løb er Eleverne blevet vaccineret mod Difteritis og tuberkuloseundersøgt. Undersøgelsen gav for alle et godt Resultat.

Skolen har modtaget en Række Gaver. Fra Gyldendal og Chr. Erichsens Forlag har vi faaet smukke og værdifulde Bøger, fra Digteren og Grafikeren Almquist et karakterfuldt Litografi af en liggede Hjort. Det var Radioudsendelsen „Lynvisit i Tønder“, der havde faaet ham til at sende Skolen et af sine bedste Værker. Fra Undervisningsministeriet har vi faaet to Malerier.

De mundtlige Prøver ved de afsluttende Eksamener er offentlige. Til at overvære de mundtlige Oprykningsprøver samt Afslutningshøjtideligheden, der afholdes Torsdag den 24. Juni Kl. 10³⁰, indbydes alle, der har Interesse for Skolen.

Det nye Skoleaar begynder Mandag den 16. August Kl. 10³⁰. Eleverne maa medbringe Skolesangbogen.

Tønder Statsskole den 1. Maj 1943.

J. Randrup.

BOGLISTE FOR AARET 1942—43.

Alle Skolens Elever anskaffer som Morgensangbog „Den danske Sang“ (Gjellerups Forlag).

Mellemskoleklasserne.

1. M.

- Dansk: Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemskolen I, 8. Udgave. Skriftlig Dansk og Grammatik efter Aftale.
Historie: L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen I.
Naturhistorie: Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen I, Simonsen: Lille Flora. Hans Hvass og L. P. Jørgensen: Zoologi for Mellemskolen.
Geografi: P. Andersen og Vahl: Geografi for Mellemskolen I. Christensen og Kroghsgaard: Atlas for Mellemskolen, ikke ældre end 1931. Christensen og Kroghsgaard: Atlas uden Navne I.
Naturlære: L. K. Eriksen: Fysik for Mellemskolen I.
Regning og Matematik: C. C. Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og Aritmetik for Mellemskolen I. Juul og Rønau: Geometri for Mellemskolen.
Tysk: Wiggers Smith, Hasselriis og Mogensen: Tysk I samt Øvebog I.
Religion: Hertz: Bibelhistorie for Mellemskolen, ny omarbejdet Udgave. Salmebog for Kirke og Hjem.
Tegning: Tegneblok efter Aftale, Elefantviskelæder, Blyant: Viking eller Faber Nr. 2, Wagner: Vandfarver, Viking Pa-stelstifter Nr. 112.
Sang: Andersen, Grytter og Wöldike: Ny dansk Skolesangbog. Flerst. Sange efter Aftale.
Skrivning: Hermann Larsens System Nr. 21.

2. M.

- Dansk: Som 1. M. II (8. Udgave).
Historie: Som 1. M.
Naturhistorie: Zoologi som 1. M. Botanik: Som 1. M. II.
Geografi: Som 1. M., ogsaa II, ogsaa Atlas uden Navne II.
Naturlære: Som 1. M. samt Kofoed: Uorganisk Kemi for Mellemskolen.
Regning og Aritmetik: Som 1. M. II. Geometri: Som 1. M.

Tysk: Som 1. M. II. Gad: Kortfattet tysk Grammatik (2. Udg.).
Houken og Stenbjerre: Tyske Stiløvelser for Mellemskolen.
Religion: Som 1. M.
Engelsk: Friis-Hansen & Nielsen: Engelsk for Mellemskolen I
med Øvelshæfte.
Tegning og Sang som 1. M.
Skrivning: Samme System Nr. 7 og 12.

3. M.

Dansk: Som 1. M. III (8. Udgave). Falbe-Hansen og Keller:
Svenske Læsestykker.
Historie: Som 1. M. II (sidste Udgave).
Naturhistorie: Zoologi som 1. M. Botanik: Som 1. M. III.
Geografi: Som 2. M.
Naturlære: Eriksen: Fysik for Misk. II. Kemi som 2. M.
Regning og Aritmetik: Som 1. M. III. Geometri som 1. M.
Tysk: Læsebog, Grammatik og Stiløvelser som 2. M.
Engelsk: Som 2. M. II.
Religion: En Bibelbog efter Aftale. Hertz: Bibelhistorie for
Mellemskolen. Salmebog for Kirke og Hjem. Ny Testa-
mente (40 Øres Udgaven).
Tegning og Sang som 1. M.
Skrivning: Samme System Nr. 7 og 13.

4. M.

Dansk: Som 3. M. Værker efter Aftale.
Historie: Som 3. M.
Naturhistorie: Zoologi som 1. M., desuden Tillæg. Botanik:
Som 1. M. IV.
Geografi: Som 2. M.
Naturlære: Som 3. M.
Regning og Aritmetik: Som 1. M. IV. Geometri som 1. M.
Tysk: Som 1. M. III, Grammatik og Stiløvelser som 2. M.
Engelsk: Som 2. M. III og IV.
Religion: Som 3. M.
Latin: Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog sidste Udgave (kun for
Latinere).
Tegning og Sang: Som 1. M.
Skrivning: Samme System Nr. 7 og 14.

Realklassen.

- Dansk: Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Realklassen, 5. Udgave. Værker efter Aftale. 50 §§.
- Historie: Ludvig Schmidt: Frankrig, Tyskland og England efter 1860, nyeste Udgave. H. L. Møller: Samfundslære for Realklassen, 10. Udgave.
- Naturhistorie: Jørgensen og Andersen: Biologi.
- Geografi efter Aftale.
- Naturlære efter Aftale.
- Regning og Matematik: C. C. Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og Aritmetik for R, Erlang: 4-cifret Logaritmetabel Udg. B.
- Tysk: Læsebog efter Aftale. Houken og Stenbjerre: Tyske Stiløvelser for Realklassen.
- Engelsk: Bøger efter Aftale.
- Fransk: N. C. Nielsen: Fransk Læsebog for Begyndere, sidste Udgave.
- Eventuelt et Bogholderihæfte.

Gymnasiet.

Is + m.

- Dansk: Falkenstjernes Litteraturudvalg I og III (kun nyeste Udg. kan bruges). Værker efter Aftale. Norrilds Litteraturhistorie. Oxenvad: Vort Sprog I (sidste Udgave). Grünbaum & Thyregod: Svenske Forfattere. Et svensk Leksikon.
- Historie: Schmidt og West: Oldtidens Historie (sidste Udgave), Munch: Middelalderen (sidste Udgave). Det tilraades at anskaffe Adolf Schiick's historiske Atlas (bruges gennem hele Gymnasiet).
- Oldtidskundskab: Sechers Mythologi. Østergaards Udvalg af Odysseen. Luckenbach: Oldtiden.
- Fransk: N. Christian Nielsen: Fransk Begynderbog, Jung: Fransk Læsebog ved N. Chr. Nielsen. N. Chr. Nielsen: Fransk Skolegrammatik, II, Udg.
- Religion: Haar og Nørregaard: Kirkehistoriske Læsestk. I. og evtl. en Tekstbog efter Aftale.
- Sang: Gymnasiesangbogen (Wilh. Hansen). Korsange efter Aftale.

I s.

- Matematik: Mogensen: Mindre Lærebog i Matematik. Erlang: 4-cifrede Logaritmetavler Udg. B.
- Tysk: Sigtryggsson: Deutsche Kultur- und Charakterbilder. Gad: Kortfattet tysk Grammatik. Gad og Moe: Tysk Stiløvelse for Gymnasiet.
- Engelsk: Rosenmeier: A Modern English Omnibus. Ordbog efter Anvisning. Kindt-Jensen: Engelske Stiløvelser for R og I.
- Latin: Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog. Senere en Cæsar-Udgave og en latinsk Grammatik.
- Fysik og Kemi: Christiansen og Sophie Petersen: Fysik og Kemi for den nysproglige Linie.

I m.

- Matematik: Lærebog efter Aftale. C. C. Andersen: Opgaver i Matematik I—III. Erlang 4-cifrede Logaritmetavler Udg. C.
- Fysik: Efter Aftale.
- Kemi: Ring: Kemi for Gymnasiet m. Øvelseshæfte (sidste Udg.).
- Tysk: Sigtryggsson: Tyske Læsestykker for det matematiske Gymnasium.
- Engelsk: Bredsdorff og Olsen: Engelske Tekster.
- Geografi: Hellner og Humlum: Geografi for det matematiske Gymnasium. C. C. Christensen: Atlas for Mellem-skolen.

II s + m.

- Dansk: Som I s + m, dog Falkenstjerne II (nyeste Udg.)
- Historie: Munch: Den nyere Tids Historie, Ilsø: Nordens Historie.
- Oldtidskundskab: Herodot II (Hude). Aischylos: Agamemnon. Sophokles: Antigone (Thor Lange). Kragelund: Græske Kunstværker.
- Fransk: Som I s + m, samt Bøger efter Aftale.
- Religion: Haar og Nørregaard: Kirkehistoriske Læsestykker III, senere II.
- Sang: Som I s + m.

II s.

- Matematik: Som I s.
- Tysk: Grammatik og Stiløvelser som i Fjor. Arndt: Deutsche Litteraturgeschichte. Gad: 100 tyske Digte. Schiller: Don Karlos (Reclam).

Engelsk: Værker efter Aftale. Stiløvelser som I s.

Latin: Som I s, desuden Ciceros *catilinariske* Taler. Sallust: *Catilina* (Gertz og Drachmann).

Geografi: Kamp: *Geografisk Grundbog*. C. C. Christensen og Kroghsgaard: *Atlas med Navne*.

II m.

Matematik: Juul og Rønnau: *Lærebog i Matematik II*. C. C. Andersen: *Opgaver II + III*.

Fysik: Eriksen og Sikjær: *Fysik II*. *Astronomi* efter Aftale.

Kemi: Som I m.

Tysk: Som I m.

Engelsk: Som i Fjor.

Geografi: Som I m.

III s + m.

Dansk: Som I og II.

Historie: Munch: *Den nyeste Tid*, A og B. Møller: *Samfundslære for G.*, nyeste Udgave. Bøgerne fra I og II G. Teksthæfter meddeles senere.

Oldtidskundskab: Platon: *Sokrates' Forsvarstale*, *Sokrates' Død* og *Sokrates i Fængslet*. Kragelund: *Græsk Kunst-historie*.

Fransk: Værker efter Aftale.

Naturhistorie: *Biologi* efter Aftale. Krogh: *Fysiologi for G.*

Religion: Haar og Nørregaard: *Kirkehistoriske Læsestykker II*.

Sang: Som I.

III s.

Tysk: Som i Fjor. Schiller: *Maria Stuart*.

Engelsk: *Tekstbøger* efter Aftale.

Latin: Som II s.

III m.

Matematik: Juul og Rønnau: *Lærebog i Matematik III*. C. C. Andersen: *Opgaver III*.

Fysik og Kemi: *Samme Bøger*, som brugtes i I og II.

Danmarks Pædagogiske Bibliotek

STØNDER BØGTRYK
GUSTAV ROT

450004631027